

Journal Website

Article history:
Received 24 August 2025
Revised 15 December 2025
Accepted 22 December 2025
Initial Publication 05 January 2026
Final Publication 22 June 2026

Dynamic Management and Business Analysis

Volume 5, Issue 2, pp 1-15

E-ISSN: 3041-8933

Developing a Model of New Technologies Based on Accounting Information Systems to Improve Financial Performance

Sultan Bahjat Badr Al-gburi¹, Mehrdad. Ghanbary^{2*}, Forouzan. Mohammadi², Maryam. Nouraei²

¹ PhD student, Department of Accounting, Ker.C., Islamic Azad University, Kermanshah, Iran

² Department of Accounting, Ker.C., Islamic Azad University, Kermanshah, Iran

* Corresponding author email address: mehrdadghanbary@iau.ac.ir

Article Info

Article type:

Original Research

How to cite this article:

Badr Al-gburi, S. B., Ghanbary, M., Mohammadi, F., & Nouraei, M. (2026). Developing a Model of New Technologies Based on Accounting Information Systems to Improve Financial Performance. *Dynamic Management and Business Analysis*, 5(2), 1-15.

<https://doi.org/10.61838/dmbaj.296>

© 2026 the author(s). Published by Knowledge Management Scientific Association. This is an open access article under the terms of the Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) License.

ABSTRACT

Objective: This study aims to develop a comprehensive model for leveraging new technologies based on accounting information systems to enhance the financial performance of firms listed on the Iraqi Stock Exchange.

Methodology: This applied-fundamental qualitative study employed a meta-synthesis approach to integrate prior research evidence. The study population comprised 89 high-quality scholarly articles selected purposively from an initial pool of 500 publications indexed in Google Scholar, Scopus, and Web of Science between 2010 and 2024. Data were analyzed through systematic coding and thematic synthesis to derive core constructs and relationships.

Findings: The results indicate that artificial intelligence, blockchain, big data analytics, robotic process automation, and cloud computing are significantly associated with improvements in financial performance indicators, including profitability, liquidity management, cost reduction, fraud and risk mitigation, and financial decision-making. Information quality, system quality, and service quality function as mediating and reinforcing mechanisms that amplify these effects.

Conclusion: The proposed model demonstrates that the integrated and strategic adoption of new technologies within accounting information systems constitutes a critical strategic lever for achieving superior financial performance and sustainable competitiveness.

Keywords: New technologies, accounting information systems, financial performance, information quality, Iraqi Stock Exchange.

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

In recent years, rapid advances in digital technologies have fundamentally transformed accounting practices, accounting information systems (AIS), and financial management across organizations. Accounting information systems are no longer limited to recording and processing financial transactions; rather, they have evolved into strategic infrastructures that support managerial decision-making, risk management, performance evaluation, and value creation. Prior research consistently emphasizes that the effectiveness of AIS is closely associated with financial performance, transparency, accountability, and organizational competitiveness, particularly in complex and dynamic business environments ([Dehghani & Soltani, 2020](#); [Mollah & Zaman, 2020](#); [Srinivasan & Seshadri, 2020](#)).

The emergence of new technologies such as cloud computing, artificial intelligence, big data analytics, blockchain, robotic process automation, and intelligent decision-support systems has further accelerated the transformation of AIS. These technologies enable real-time data processing, predictive analysis, enhanced internal controls, and automated reporting, thereby improving the quality and timeliness of financial information ([Kazemi & Rahmani, 2021](#); [Othman & Mahmood, 2021](#)). Empirical and conceptual studies indicate that organizations adopting advanced accounting technologies experience improvements in profitability, liquidity management, cost efficiency, and risk reduction, provided that such technologies are integrated within appropriate organizational and managerial frameworks ([Yoshikuni et al., 2023](#); [Yousofi, 2020](#)).

Among emerging technologies, artificial intelligence has gained particular attention due to its ability to analyze large volumes of structured and unstructured financial data, identify anomalies, forecast financial trends, and support professional judgment in accounting and auditing. Studies suggest that AI-driven systems significantly enhance decision accuracy and reduce human error, while also raising ethical and governance considerations related to algorithmic transparency and accountability ([Javadi, 2023](#); [Saadati et al., 2025](#); [Zhang et al., 2023](#)). Blockchain technology has similarly been highlighted as a transformative tool in AIS, offering immutable records, enhanced transaction transparency, and stronger internal controls. Research demonstrates that blockchain adoption can improve the qualitative characteristics of accounting information and reduce fraud risk, especially when aligned with auditing and control mechanisms ([Ghosh & Schmid, 2020](#); [Mahdizadeh et al., 2025](#); [Saha & Agarwal, 2020](#)).

Big data analytics and integrated information systems further contribute to improved financial performance by enabling organizations to extract actionable insights from vast datasets and to monitor performance indicators in real time ([Marcus et al., 2025](#); [Yousofi, 2020](#)). However, despite the documented benefits, prior studies also report significant barriers to the successful implementation of new accounting technologies, including high initial costs, lack of technical skills, resistance to change, data security concerns, and regulatory uncertainty ([Masoumi Bilandi et al., 2025](#); [Sheikhi et al., 2024](#)). Moreover, much of the existing literature focuses on individual technologies in isolation, while limited attention has been given to developing an integrated model that explains how multiple technologies interact within AIS to influence financial performance.

Against this backdrop, the present study seeks to address this gap by developing a comprehensive model of new technologies based on accounting information systems and examining their collective role

in improving financial performance. By synthesizing prior research and organizing existing evidence into a coherent conceptual framework, this study aims to provide a systematic understanding of the mechanisms through which emerging technologies enhance financial outcomes.

Methods and Materials

This study employed a qualitative research design using a meta-synthesis approach. The purpose of this approach was to integrate and reinterpret findings from prior empirical and conceptual studies in order to identify key constructs, relationships, and patterns related to new technologies in accounting information systems and financial performance. The study population consisted of scholarly articles published between 2010 and 2024 in reputable academic journals and conference proceedings.

A purposive sampling strategy was applied to select studies that directly addressed the application of new technologies in accounting, auditing, and financial management, as well as their implications for financial performance. Following a systematic screening process based on relevance, methodological rigor, and data quality, a final set of studies was retained for in-depth analysis.

Data analysis involved multiple stages, including open coding to extract key concepts, axial coding to identify relationships among concepts, and selective coding to integrate these relationships into higher-order categories. Through iterative comparison and synthesis, the study developed a conceptual model illustrating the roles of new technologies, mediating factors, and financial performance outcomes.

Findings

The findings of the meta-synthesis indicate that new technologies based on accounting information systems exert both direct and indirect effects on financial performance. Five core technological dimensions emerged as central components of the model: artificial intelligence, blockchain technology, big data analytics, cloud computing, and automated accounting systems.

Artificial intelligence was found to enhance financial performance primarily through improved decision-making quality, predictive capabilities, and risk detection. Organizations using AI-based tools demonstrated greater accuracy in financial forecasting, more effective liquidity management, and earlier identification of financial anomalies.

Blockchain technology contributed to financial performance by strengthening transparency, data integrity, and internal controls. The immutable nature of blockchain records reduced opportunities for manipulation and fraud, thereby increasing stakeholder trust and lowering compliance-related risks.

Big data analytics enabled organizations to process and analyze large volumes of financial and operational data, supporting strategic planning and cost optimization. Firms leveraging advanced analytics were better positioned to identify inefficiencies, optimize resource allocation, and improve profitability.

Cloud computing facilitated flexible access to accounting systems, reduced infrastructure costs, and improved system scalability. The findings suggest that cloud-based AIS enhanced operational efficiency and supported faster reporting cycles, particularly in organizations with geographically dispersed operations.

In addition to these direct effects, the analysis revealed that information quality, system quality, and service quality played critical mediating roles. High-quality information characterized by accuracy, timeliness, and reliability strengthened the positive impact of technology on financial outcomes. Similarly, system stability, security, and ease of use, along with effective training and support services, significantly amplified the benefits of technological adoption.

Discussion and Conclusion

The results of this study demonstrate that new technologies embedded within accounting information systems function as strategic enablers of financial performance rather than merely operational tools. The proposed model highlights the importance of an integrated approach in which multiple technologies interact synergistically to improve profitability, liquidity management, cost efficiency, and risk control.

The findings suggest that the effectiveness of technological adoption depends not only on the sophistication of the technologies themselves but also on the quality of information, systems, and services that support their use. Organizations that fail to invest in data governance, system reliability, and human capital development are unlikely to realize the full financial benefits of new technologies.

From a managerial perspective, the study underscores the need for strategic alignment between technological initiatives and organizational objectives. Successful implementation requires top management support, continuous employee training, and a culture that embraces innovation and change.

In conclusion, this study provides a comprehensive conceptual framework for understanding how new technologies based on accounting information systems contribute to improved financial performance. By synthesizing existing research into an integrated model, the study offers valuable insights for scholars, practitioners, and policymakers seeking to enhance financial outcomes through digital transformation in accounting.

تدوین الگوی فناوری‌های نوین مبتنی بر سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری در بهبود عملکرد مالی

سلطان بهجت بدر الجبوری^۱، مهرداد قنبری^{۲*}، فروزان محمدی^۲، مریم نورایی^۲

۱. دانشجوی دکتری، گروه حسابداری، واحد کرمانشاه، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمانشاه، ایران

۲. گروه حسابداری، واحد کرمانشاه، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمانشاه، ایران

*ایمیل نویسنده مسئول: mehrdadghanbary@iau.ac.ir

اطلاعات مقاله

چکیده

نوع مقاله

پژوهشی/اصیل

نحوه استناد به این مقاله:

بدر الجبوری، سلطان بهجت، قنبری، مهرداد، محمدی، فروزان، و نورایی، مریم. (۱۴۰۵). تدوین الگوی فناوری‌های نوین مبتنی بر سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری در بهبود عملکرد مالی. مدیریت پویا و تحلیل کسب و کار، ۵(۲)، ۱-۱۵.

© ۱۴۰۵ تمامی حقوق انتشار این مقاله متعلق به نویسنده(گان) است. انتشار این مقاله به صورت دسترسی آزاد مطابق با گواهی (CC BY 4.0) صورت گرفته است.

هدف: هدف این پژوهش، طراحی و تبیین الگویی جامع برای به‌کارگیری فناوری‌های نوین مبتنی بر سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری به‌منظور بهبود عملکرد مالی شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار عراق است. **روش‌شناسی:** پژوهش حاضر از نوع کاربردی-بنیادی و با رویکرد کیفی انجام شد و از روش فراترکیب برای استخراج و تلفیق شواهد پژوهشی استفاده گردید. جامعه آماری شامل ۸۹ مقاله علمی معتبر بود که از میان ۵۰۰ منبع اولیه منتشرشده در بازه زمانی ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۴ و نمایه‌شده در پایگاه‌های Google Scholar، Scopus و Web of Science، بر اساس معیارهای هدفمند انتخاب شدند. داده‌ها با کدگذاری و تحلیل مضمون، به مقوله‌ها و زیرمقوله‌های مفهومی سازمان‌دهی شد. **یافته‌ها:** یافته‌ها نشان داد فناوری‌های هوش مصنوعی، بلاک‌چین، کلان‌داده و تحلیل داده، RPA و رایانش ابری به‌طور معناداری با بهبود شاخص‌های عملکرد مالی شامل سودآوری، مدیریت نقدینگی، کاهش هزینه‌ها، کاهش ریسک و تقلب و ارتقای تصمیم‌گیری مالی مرتبط‌اند. همچنین، کیفیت اطلاعات، کیفیت سیستم و کیفیت خدمات نقش میانجی و تقویت‌کننده در افزایش اثربخشی این فناوری‌ها ایفا می‌کنند. **نتیجه‌گیری:** الگوی پیشنهادی بیانگر آن است که پذیرش هماهنگ و راهبردی فناوری‌های نوین در سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری، فراتر از یک ابزار عملیاتی، یک الزام راهبردی برای ارتقای عملکرد مالی و رقابت‌پذیری پایدار شرکت‌ها محسوب می‌شود. **کلیدواژه‌گان:** فناوری‌های نوین، سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری، عملکرد مالی، کیفیت اطلاعات، بورس عراق.

مقدمه

در دهه‌های اخیر، تحولات شتابان فناورانه به‌ویژه در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات، ماهیت فعالیت‌های مالی، حسابداری و گزارشگری را به‌طور بنیادین دگرگون ساخته است. سازمان‌ها در محیطی فعالیت می‌کنند که با پیچیدگی فزاینده، رقابت شدید، الزامات قانونی گسترده و فشار روزافزون برای شفافیت، پاسخ‌گویی و کارایی همراه است. در چنین شرایطی، سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری دیگر صرفاً ابزار ثبت و نگهداری داده‌های مالی محسوب نمی‌شوند، بلکه به‌عنوان زیرساخت‌های راهبردی برای پشتیبانی از تصمیم‌گیری، کنترل، برنامه‌ریزی و خلق ارزش شناخته می‌شوند. پژوهش‌های متعددی نشان داده‌اند که سرمایه‌گذاری در فناوری‌های نوین حسابداری و سیستم‌های اطلاعاتی پیشرفته می‌تواند به بهبود معنادار عملکرد مالی سازمان‌ها منجر شود (Dehghani & Soltani, 2020; Mollah & Zaman, 2020; Srinivasan & Seshadri, 2020).

عملکرد مالی، به‌عنوان یکی از مهم‌ترین شاخص‌های موفقیت سازمانی، بازتاب‌دهنده توانایی سازمان در استفاده بهینه از منابع، ایجاد سودآوری پایدار، مدیریت نقدینگی، کنترل هزینه‌ها و کاهش ریسک است. در ادبیات حسابداری و مدیریت مالی، رابطه میان کیفیت سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری و عملکرد مالی به‌طور گسترده مورد تأکید قرار گرفته است. سیستم‌های اطلاعاتی کارآمد با فراهم‌سازی اطلاعات دقیق، به‌موقع و قابل اتکا، عدم‌تقارن اطلاعاتی را کاهش داده و تصمیم‌گیری مدیران را بهبود می‌بخشد (Yoshikuni et al., 2023; Yousofi, 2020). در مقابل، ضعف در زیرساخت‌های اطلاعاتی می‌تواند منجر به خطاهای تصمیم‌گیری، افزایش هزینه‌ها و کاهش اعتماد ذی‌نفعان شود. در این میان، ظهور فناوری‌هایی نظیر رایانش ابری، هوش مصنوعی، کلان‌داده، بلاک‌چین، اینترنت اشیا و سامانه‌های خودکار، افق‌های جدیدی را پیش روی حرفه حسابداری و حسابرسی گشوده است. رایانش ابری با فراهم‌سازی دسترسی انعطاف‌پذیر، مقیاس‌پذیر و کم‌هزینه به داده‌ها و نرم‌افزارهای حسابداری، امکان تحول در شیوه استقرار و بهره‌برداری از سیستم‌های حسابداری را فراهم کرده است (Kazemi & Zebua & Widuri, 2023; Othman & Mahmood, 2021; Rahmani, 2021). مطالعات نشان می‌دهد که استفاده از حسابداری ابری می‌تواند منجر به کاهش هزینه‌های زیرساختی، افزایش سرعت پردازش اطلاعات و بهبود عملکرد مالی بنگاه‌ها شود، هرچند چالش‌هایی مانند امنیت داده، مقاومت کارکنان و الزامات قانونی نیز در این مسیر مطرح است (Rahimi & Bahrami, 2020; Ziyā'i Bideh, 2023).

از سوی دیگر، هوش مصنوعی و سیستم‌های هوشمند نقش فزاینده‌ای در تحلیل داده‌های مالی، پیش‌بینی روندها و پشتیبانی از تصمیم‌گیری مدیریتی ایفا می‌کنند. الگوریتم‌های یادگیری ماشین قادرند الگوهای پنهان در حجم عظیمی از داده‌های مالی را شناسایی کرده و هشدارهای زودهنگام در خصوص ریسک‌ها، تقلب یا ناکارایی‌ها ارائه دهند (Javadi, 2023; Rahim & Chishti, 2024; Saadati et al., 2025). همچنین، کاربرد هوش مصنوعی در حسابرسی و حسابداری مدیریت، موجب افزایش دقت، کاهش زمان انجام فرایندها و ارتقای کیفیت قضاوت حرفه‌ای شده است (Lombardi et al., 2025; Thottoli, 2024). با این حال، ملاحظات اخلاقی، شفافیت الگوریتم‌ها و نیاز به چارچوب‌های حاکمیتی مناسب از جمله چالش‌های مهم این حوزه به‌شمار می‌روند (Marcus et al., 2025; Zhang et al., 2023).

بلاک‌چین به‌عنوان یک فناوری دفترکل توزیع‌شده، توجه فزاینده‌ای را در ادبیات حسابداری به خود جلب کرده است. ویژگی‌هایی مانند تغییرناپذیری داده‌ها، شفافیت تراکنش‌ها و حذف واسطه‌ها، این فناوری را به ابزاری بالقوه برای ارتقای اعتماد، کاهش تقلب و بهبود کنترل‌های داخلی تبدیل کرده است (Ghosh & Schmid, 2020; Saha & Agarwal, 2020). پژوهش‌ها نشان می‌دهند که پیاده‌سازی بلاک‌چین در سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری می‌تواند کیفیت اطلاعات حسابداری را ارتقا داده و کارایی فرایندهای حسابرسی و گزارشگری مالی را افزایش دهد (Mahdizadeh et al., 2025; Oraby Salah, 2025; Pratiwi & Ermaya, 2024). علاوه بر این، پیامدهای حقوقی

و مقرراتی بلاک چین، به ویژه در حوزه انطباق مالیاتی و نظارت مالی، مورد توجه پژوهشگران قرار گرفته است (Nembe et al., 2024; Rijanto, 2024).

کلان داده و تحلیل داده های پیشرفته نیز به عنوان یکی دیگر از پیشران های تحول در سیستم های اطلاعاتی حسابداری شناخته می شوند. افزایش حجم، تنوع و سرعت تولید داده های مالی و غیرمالی، سازمان ها را ناگزیر ساخته است تا از ابزارهای تحلیلی پیشرفته برای استخراج دانش و بینش استفاده کنند. مطالعات حاکی از آن است که به کارگیری کلان داده در حسابداری می تواند کیفیت تصمیم گیری مالی را بهبود بخشیده و مزیت رقابتی پایداری ایجاد کند (Marcus et al., 2025; Yousofi, 2020). این فناوری ها در کنار سیستم های اطلاعاتی یکپارچه، امکان تحلیل بلادرنگ عملکرد و پایش شاخص های مالی را فراهم می آورند (Rasyid et al., 2024; Zhen & Zhen, 2024).

با وجود این مزایا، پیاده سازی فناوری های نوین در سیستم های اطلاعاتی حسابداری با موانع و چالش های متعددی همراه است. چالش هایی نظیر هزینه های اولیه بالا، کمبود مهارت های تخصصی، مقاومت در برابر تغییر، ضعف زیرساخت های فناوری، نگرانی های امنیتی و عدم قطعیت های قانونی، از جمله عواملی هستند که می توانند موفقیت پروژه های فناورانه را با مخاطره مواجه سازند (Masoumi Bilandi et al., 2024; Sheikhi et al., 2024). از این رو، نقش آموزش و توانمندسازی منابع انسانی در موفقیت استقرار فناوری های نوین به طور گسترده مورد تأکید قرار گرفته است (Rahimi & Bahrami, 2020; Zamani & Barzouyan Shirvan, 2024). توسعه شایستگی های حرفه ای و دیجیتال حسابداران، شرط لازم برای بهره برداری مؤثر از این فناوری ها محسوب می شود.

در سطح کلان تر، تحولات فناورانه در حسابداری با الزامات گزارشگری مالی بین المللی و استانداردهای نوین نیز پیوند خورده است. به کارگیری فناوری های دیجیتال می تواند اجرای استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی را تسهیل کرده و شفافیت و قابلیت مقایسه اطلاعات مالی را افزایش دهد (Shukhova et al., 2024). همچنین، استفاده از سیستم های اطلاعاتی پیشرفته در بخش عمومی و محلی، نقش مهمی در بهبود کیفیت گزارشگری مالی، پاسخ گویی و حکمرانی مالی ایفا می کند (Yusnita et al., 2024; Zalsa Bila Maulida Kemal & Tarjo, 2024).

پژوهش های اخیر همچنین بر نقش حمایت مدیریت، هم راستایی راهبردی و توسعه سیستم های یکپارچه در موفقیت سیستم های اطلاعاتی حسابداری تأکید دارند. بدون تعهد مدیریتی و رویکردی راهبردی، سرمایه گذاری های فناورانه ممکن است به نتایج مطلوب در عملکرد مالی منجر نشوند (Rasyid et al., 2024; Shaleh, 2024). از این منظر، انتقال فناوری و هم سویی آن با سیاست های توسعه پایدار و نوآوری، اهمیت ویژه ای می یابد (Jalilzadeh Tabrizi & Jalalpour, 2023; Walters, 2024).

در مجموع، مرور ادبیات نشان می دهد که اگرچه شواهد قابل توجهی درباره تأثیر مثبت فناوری های نوین مبتنی بر سیستم های اطلاعاتی حسابداری بر عملکرد مالی وجود دارد، اما این تأثیر ماهیتی چندبعدی و زمینه مند دارد و به عوامل فناورانه، انسانی، سازمانی و نهادی وابسته است. افزون بر این، بسیاری از مطالعات پیشین هر یک از فناوری ها را به صورت مجزا بررسی کرده اند و نیاز به رویکردی جامع و الگومحور که تعامل این فناوری ها و نقش متغیرهای میانجی را تبیین کند، همچنان احساس می شود (Marcus et al., 2025; Yan et al., 2023; Zhen & Zhen, 2024). بر این اساس، هدف این پژوهش طراحی الگوی فناوری های نوین مبتنی بر سیستم های اطلاعاتی حسابداری در بهبود عملکرد مالی است.

روش پژوهش

پژوهش حاضر از نوع تحقیقات کاربردی و بنیادی است. از یک سو، به دلیل هدف آن که تبیین مدل فناوری‌های نوین مبتنی بر سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری برای بهبود عملکرد مالی در سازمان‌های دولتی است و می‌تواند در تصمیم‌گیری‌های استراتژیک مالی و مدیریت منابع مالی در نهادهای دولتی کاربرد داشته باشد، در دسته تحقیقات کاربردی قرار می‌گیرد. این تحقیق با هدف مدل‌سازی فرآیندهای حسابداری نوین و بهینه‌سازی استراتژی‌های مالی و اجرایی در سازمان‌های دولتی می‌تواند هم به توسعه دانش نظری در این زمینه کمک کند و هم زمینه‌ساز ارتقاء عملکرد مالی و شفافیت در سازمان‌ها باشد. در ابتدا، داده‌های کیفی از طریق گفتگوها و مصاحبه‌های نیمه‌ساختاریافته با مدیران ارشد مالی و خبرگان در حوزه فناوری‌های نوین حسابداری جمع‌آوری می‌شود. این داده‌ها به شناسایی مفاهیم کلیدی و الگوهای موجود در بهره‌برداری از فناوری‌های نوین در سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری کمک خواهد کرد. با استفاده از روش فراترکیب، محقق نتایج تحقیقات پیشین را تجزیه و تحلیل کرده و الگوهای پنهان در مورد فناوری‌های نوین و سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری را شناسایی می‌کند. حجم جامعه آماری پژوهش حاضر شامل ۸۹ مقاله علمی و تحقیقاتی است که از مجموعه ۵۰۰ مقاله اولیه استخراج و انتخاب شده‌اند. این مقالات در طی یک فرآیند جستجو و بررسی دقیق بر اساس معیارهای ذکر شده از پایگاه‌های داده معتبر گردآوری شده‌اند. منابع موجود در این جامعه آماری به‌طور گسترده‌ای از مقالات علمی، گزارش‌های تحقیقاتی، و مطالعات پیشین در زمینه فناوری‌های نوین در سیستم‌های حسابداری دولتی و عملکرد مالی سازمان‌های دولتی انتخاب شده‌اند. این جامعه آماری به پژوهشگر کمک می‌کند تا با ترکیب داده‌های موجود از منابع مختلف، مدل جامع و عملیاتی برای پیاده‌سازی فناوری‌های نوین در سیستم‌های حسابداری دولتی ایجاد کند. برای جمع‌آوری منابع، از روش نمونه‌گیری هدفمند استفاده شده است. در این روش، منابعی که به‌طور مستقیم با مدل‌های فناوری نوین در حسابداری دولتی مرتبط بوده‌اند، انتخاب و بررسی شده‌اند. این روش به پژوهشگر این امکان را می‌دهد که تنها مقالات معتبر و مرتبط را برای استخراج داده‌های مورد نظر انتخاب کند و از داده‌های به‌دست‌آمده مدل‌های مفهومی و عملیاتی را استخراج کند. این نمونه‌گیری هدفمند باعث می‌شود که تنها مقالات علمی معتبر که به سؤالات تحقیق پاسخ می‌دهند، در جامعه آماری قرار گیرند.

جدول ۱

نمونه‌گیری پژوهش

ویژگی	شرح
حجم جامعه آماری	شامل ۸۹ مقاله علمی و گزارش تحقیقاتی از ۵۰۰ مقاله اولیه.
منابع و نوع داده‌ها	مقالات علمی، گزارش‌های تحقیقاتی، مطالعات موردی در زمینه فناوری‌های نوین در سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری دولتی.
پایگاه‌های داده مورد استفاده	Google Scholar, Scopus, Web of Science
معیارهای انتخاب	۱. انتشار در مجلات علمی معتبر (ISI, Scopus, Google Scholar) ۲. ارتباط مستقیم با موضوع فناوری‌های نوین در سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری دولتی ۳. روش‌شناسی دقیق و یافته‌های علمی معتبر. ۴. مقالات منتشر شده بین سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۴.
معیارهای حذف منابع	۱. منابع غیرمرتبط با موضوع تحقیق. ۲. مقالات فاقد داده‌های تجربی یا روش‌شناسی ضعیف. ۳. مقالات منتشر شده قبل از ۲۰۱۰ یا پس از ۲۰۲۴. ۴. منابع با اطلاعات ناقص یا نامعتبر.
روش نمونه‌گیری	نمونه‌گیری هدفمند: انتخاب منابع مرتبط و معتبر از پایگاه‌های داده علمی و مقالات قبلی.
نوع مقالات انتخاب‌شده	مقالات علمی با داده‌های تجربی و مدل‌های مفهومی مرتبط با فناوری‌های نوین در سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری.
زمان دوره انتخاب مقالات	مقالات منتشر شده در بازه زمانی ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۴.
تعداد مقالات اولیه جستجو شده	۵۰۰ مقاله اولیه جستجو شد که پس از بررسی ۸۹ مقاله نهایی برای تجزیه و تحلیل انتخاب شدند.

یافته‌ها

این قسمت با هدف شناسایی مؤلفه‌های اصلی فناوری‌های نوین مبتنی بر سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری و بررسی تأثیر آنها بر عملکرد مالی شرکت‌ها طراحی شده است. برای این منظور، از روش فراترکیب (Meta-synthesis) استفاده شد که امکان ترکیب نتایج پژوهش‌های کیفی و استخراج مفاهیم کلیدی را فراهم می‌کند.

جدول ۲

مؤلفه‌های اصلی فناوری‌های نوین مبتنی بر سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری

مقوله اصلی	زیرمقوله اولیه	توضیح کوتاه مثال کاربردی
فناوری‌های نوین در حسابداری	هوش مصنوعی	یادگیری ماشین برای تحلیل داده‌های مالی، تشخیص تقلب، پیش‌بینی جریان نقد
	بلاک‌چین	شفافیت تراکنش‌ها، امنیت داده‌ها، جلوگیری از دستکاری اطلاعات
	کلان‌داده و تحلیل داده RPA	تحلیل روندهای مالی، شناسایی الگوها، پشتیبانی تصمیم‌گیری مدیریتی
		خودکارسازی عملیات تکراری، کاهش خطای انسانی، سرعت در تهیه گزارش‌ها
	رایانش ابری	دسترسی سریع به داده‌ها، کاهش هزینه زیرساخت، امنیت و یکپارچگی
ارتقای کیفیت سیستم اطلاعاتی حسابداری	کیفیت اطلاعات	دقت، به‌موقع بودن، قابلیت اتکا اطلاعات مالی
	کیفیت سیستم	امنیت، یکپارچگی داده‌ها، سرعت پردازش
	کیفیت خدمات	آموزش کارکنان، پشتیبانی نرم‌افزاری، قابلیت به‌روزرسانی سیستم
بهبود عملکرد مالی سازمان	سودآوری	افزایش بازده دارایی‌ها (ROA) و حقوق صاحبان سهام (ROE)
	مدیریت نقدینگی	کنترل جریان نقد، کاهش موجودی انباشته، بهبود نقدینگی عملیاتی
	کاهش هزینه‌ها	حذف خطاهای مالی، بهینه‌سازی فرآیندهای حسابداری
	کاهش ریسک و تقلب	شفافیت داده‌ها، ثبت غیرقابل دستکاری اطلاعات، کاهش ریسک مالی
	بهبود تصمیم‌گیری مالی	گزارش‌دهی دقیق، تحلیل سریع و هوشمند گزارش‌ها، پشتیبانی تصمیم‌گیری

با توجه به جدول (۱) هوش مصنوعی به مجموعه فناوری‌ها و الگوریتم‌هایی اطلاق می‌شود که قادرند فعالیت‌های انسانی مانند یادگیری، تصمیم‌گیری، تحلیل داده‌ها و پیش‌بینی روندها را شبیه‌سازی کنند. در زمینه سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری، هوش مصنوعی می‌تواند نقش بسیار مهمی در افزایش دقت و سرعت پردازش اطلاعات مالی ایفا کند. به عنوان مثال، الگوریتم‌های یادگیری ماشین قادرند الگوهای پیچیده در داده‌های مالی را شناسایی کرده و پیش‌بینی‌هایی در زمینه جریان نقدینگی، روند هزینه‌ها و درآمدها ارائه دهند. این قابلیت باعث می‌شود مدیران مالی بتوانند تصمیمات خود را بر پایه تحلیل‌های دقیق و علمی اتخاذ کنند، نه صرفاً بر اساس تجربه یا حدس و گمان. به این ترتیب هوش مصنوعی نه تنها دقت و صحت اطلاعات مالی را افزایش می‌دهد، بلکه با شناسایی فرصت‌ها و تهدیدهای مالی، به بهبود سودآوری و کاهش ریسک‌های سازمان نیز کمک می‌کند. بلاک‌چین یک فناوری دفتر کل توزیع‌شده است که امکان ثبت تراکنش‌ها به صورت شفاف، امن و غیرقابل تغییر را فراهم می‌کند. در سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری، این فناوری می‌تواند نقش مهمی در افزایش شفافیت و اعتماد مالی ایفا کند. با استفاده از بلاک‌چین، هر تراکنش مالی به صورت دیجیتال ثبت شده و در شبکه‌ای غیرمتمرکز نگهداری می‌شود که تغییر یا دستکاری آن تقریباً غیرممکن است. این ویژگی، فرآیندهای حسابرسی را ساده‌تر کرده و امکان ردیابی دقیق تراکنش‌ها را فراهم می‌کند. علاوه بر این، کاهش نیاز به واسطه‌ها و افزایش سرعت تراکنش‌ها باعث کاهش هزینه‌ها و بهبود کارایی سیستم مالی می‌شود. از این رو، بلاک‌چین نقش مهمی در کاهش ریسک تقلب و افزایش شفافیت مالی ایفا می‌کند و به مدیران مالی امکان می‌دهد تصمیمات بهتری مبتنی بر داده‌های مطمئن اتخاذ کنند. کلان‌داده به مجموعه عظیمی از داده‌ها اشاره دارد که حجم، سرعت و تنوع آنها فراتر از توان پردازش روش‌های

سنتی است. تحلیل داده نیز فرآیند استخراج اطلاعات ارزشمند و الگوهای پنهان از این داده‌ها را شامل می‌شود. در سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری، استفاده از کلان‌داده و تحلیل آن امکان بررسی دقیق عملکرد مالی گذشته و پیش‌بینی روندهای آتی را فراهم می‌کند. این فناوری‌ها به سازمان‌ها کمک می‌کنند تا منابع خود را بهینه تخصیص دهند، فرصت‌های کاهش هزینه و افزایش درآمد را شناسایی کنند و جریان نقدینگی را به صورت مؤثر مدیریت کنند. تحلیل داده‌های بزرگ همچنین باعث می‌شود تصمیمات مالی مبتنی بر شواهد و اطلاعات دقیق باشد و ریسک‌های ناشی از اطلاعات ناقص یا غیرمعتبر به حداقل برسد.

RPA به فناوری‌ای گفته می‌شود که امکان خودکارسازی فرآیندهای تکراری، زمان‌بر و مبتنی بر قوانین مشخص را فراهم می‌کند. در حسابداری، RPA می‌تواند وظایفی مانند ثبت تراکنش‌ها، تطبیق حساب‌ها و تولید گزارش‌های مالی را بدون دخالت مستقیم انسان انجام دهد. این امر نه تنها باعث کاهش خطاهای انسانی می‌شود، بلکه سرعت پردازش اطلاعات مالی را نیز به شکل چشمگیری افزایش می‌دهد. با کاهش وابستگی به نیروی انسانی برای انجام کارهای تکراری، سازمان‌ها می‌توانند هزینه‌های عملیاتی خود را کاهش دهند و منابع انسانی را به فعالیت‌های ارزشمندتر و تصمیم‌ساز منتقل کنند. از این منظر، RPA باعث افزایش کارایی و دقت سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری شده و به کاهش ریسک تقلب و اشتباهات مالی کمک می‌کند. رایانش ابری به استفاده از منابع و نرم‌افزارهای مالی بر بستر اینترنت اطلاق می‌شود، به گونه‌ای که کاربران بتوانند بدون نیاز به زیرساخت‌های محلی به داده‌ها و خدمات حسابداری دسترسی داشته باشند. این فناوری مزایای متعددی در سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری دارد؛ از جمله کاهش هزینه‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری، افزایش انعطاف‌پذیری در دسترسی به داده‌ها و تسهیل همکاری بین بخش‌های مختلف سازمان. علاوه بر این، رایانش ابری باعث می‌شود داده‌ها به‌روز، امن و قابل بازیابی باشند که این امر به نوبه خود به بهبود کیفیت اطلاعات و کاهش ریسک خطاهای ناشی از نگهداری محلی داده‌ها کمک می‌کند. استفاده از رایانش ابری باعث می‌شود سازمان‌ها بتوانند با سرعت بیشتری به نیازهای مالی پاسخ دهند و تصمیمات خود را با اطلاعات به‌روز و دقیق اتخاذ کنند.

کیفیت اطلاعات به میزان صحت، کامل بودن، به‌موقع بودن و قابلیت اعتماد داده‌های مالی اشاره دارد. کیفیت بالای اطلاعات مالی، پایه و اساس تصمیم‌گیری‌های درست و بهینه در سازمان است. در سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری، اطمینان از کیفیت اطلاعات شامل بررسی دقت داده‌ها، جامع بودن آنها و تطابق با استانداردهای حسابداری می‌شود. اطلاعات با کیفیت، به مدیران مالی امکان می‌دهد که تصمیمات مبتنی بر شواهد و تحلیل‌های واقعی اتخاذ کنند و ریسک ناشی از تصمیمات اشتباه کاهش یابد. کیفیت اطلاعات بالاتر همچنین موجب بهبود سودآوری و کاهش هزینه‌ها می‌شود، زیرا تصمیمات مالی بهینه‌تری می‌توانند اتخاذ شوند و اشتباهات و خطاهای پرهزینه کاهش می‌یابند. کیفیت سیستم به توانایی سیستم اطلاعاتی در ارائه عملکرد پایدار، قابل اعتماد، سریع و قابل استفاده برای کاربران اشاره دارد. سیستم‌های حسابداری با کیفیت بالا قادرند پردازش‌های مالی را به صورت دقیق و بدون اختلال انجام دهند و از وقوع خطاهای نرم‌افزاری جلوگیری کنند. کیفیت سیستم، شامل قابلیت اطمینان، سرعت پردازش، امنیت و سهولت استفاده است و بر رضایت کاربران و بهره‌وری سازمان تأثیر مستقیم دارد. سیستم با کیفیت باعث کاهش هزینه‌های عملیاتی، افزایش دقت و کاهش ریسک‌های ناشی از خطاهای فنی می‌شود و از این طریق به بهبود عملکرد مالی سازمان کمک می‌کند. کیفیت خدمات به سطح پشتیبانی و خدمات مرتبط با سیستم اطلاعاتی حسابداری اشاره دارد، از جمله آموزش کاربران، نگهداری سیستم و پاسخگویی به مشکلات. کیفیت بالای خدمات موجب می‌شود که کاربران بتوانند به بهترین شکل از امکانات سیستم استفاده کنند و در صورت بروز مشکلات، پاسخگویی سریع و مؤثر دریافت کنند. این امر نه تنها رضایت کاربران را افزایش می‌دهد، بلکه بهره‌وری سازمان را نیز بهبود می‌بخشد و از هدررفت منابع جلوگیری می‌کند. کیفیت خدمات مناسب باعث افزایش اعتماد به سیستم و بهبود کارایی عملیاتی و مالی سازمان می‌شود.

سودآوری نشان‌دهنده توانایی سازمان در ایجاد سود از فعالیت‌های مالی و عملیاتی است. فناوری‌های نوین سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری با افزایش دقت، کاهش خطاها، بهبود تصمیم‌گیری و کاهش هزینه‌ها، به افزایش سودآوری سازمان کمک می‌کنند. به کمک این فناوری‌ها، مدیران مالی قادرند تصمیمات بهینه برای افزایش درآمد و کاهش هزینه‌ها اتخاذ کنند و منابع سازمان را به شکل مؤثرتری مدیریت نمایند. بنابراین، سودآوری به عنوان یک شاخص کلیدی عملکرد مالی، نتیجه مستقیم بهبود فرآیندها و کیفیت اطلاعات ناشی از فناوری‌های نوین است. مدیریت نقدینگی فرآیندی است که جریان وجوه نقد ورودی و خروجی سازمان را کنترل می‌کند تا اطمینان حاصل شود که سازمان توانایی پرداخت تعهدات مالی خود را دارد و منابع کافی برای سرمایه‌گذاری‌های بهینه در اختیار دارد. فناوری‌های نوین مانند هوش مصنوعی و کلان‌داده امکان پیش‌بینی دقیق جریان نقدینگی و شناسایی الگوهای مصرف و درآمد را فراهم می‌کنند. این امر به مدیران مالی کمک می‌کند تا منابع مالی را بهینه تخصیص دهند، از کمبود نقدینگی جلوگیری کنند و در شرایط مناسب فرصت‌های سرمایه‌گذاری را شناسایی کنند، که نهایتاً باعث بهبود عملکرد مالی می‌شود. کاهش هزینه‌ها یکی از اهداف کلیدی استفاده از فناوری‌های نوین در سیستم‌های حسابداری است. فناوری‌هایی مانند RPA و رایانش ابری با خودکارسازی فرآیندها، کاهش نیاز به زیرساخت‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری و افزایش سرعت پردازش اطلاعات، باعث کاهش هزینه‌های عملیاتی می‌شوند. کاهش هزینه‌ها نه تنها سودآوری سازمان را افزایش می‌دهد، بلکه منابع آزاد شده می‌تواند برای سرمایه‌گذاری در حوزه‌های استراتژیک سازمان مورد استفاده قرار گیرد.

یکی از مزایای اصلی فناوری‌های نوین، کاهش ریسک‌های مالی و پیشگیری از تقلب است. ابزارهایی مانند بلاک‌چین، هوش مصنوعی و RPA امکان شناسایی الگوهای مشکوک، مانیتورینگ تراکنش‌ها و کنترل‌های خودکار را فراهم می‌کنند. این فناوری‌ها با افزایش شفافیت، دقت و امنیت داده‌ها، ریسک‌های ناشی از خطاهای انسانی یا تقلب‌های عمدی را به حداقل می‌رسانند و اعتماد سرمایه‌گذاران و ذی‌نفعان به سیستم مالی را افزایش می‌دهند. بهبود تصمیم‌گیری مالی حاصل ترکیب کیفیت اطلاعات، تحلیل دقیق داده‌ها و ابزارهای پشتیبان تصمیم‌گیری است. فناوری‌های نوین مانند هوش مصنوعی، کلان‌داده و تحلیل پیش‌بینی، مدیران مالی را قادر می‌سازند تصمیمات آگاهانه، سریع و مبتنی بر شواهد اتخاذ کنند. این امر باعث می‌شود که منابع سازمان بهینه تخصیص یابند، ریسک‌ها کاهش پیدا کنند و فرصت‌های افزایش سود شناسایی شوند. در نتیجه، بهبود تصمیم‌گیری مالی مستقیماً عملکرد مالی و سودآوری سازمان را ارتقا می‌دهد.

بحث و نتیجه‌گیری

یافته‌های این پژوهش نشان داد که به‌کارگیری فناوری‌های نوین مبتنی بر سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری تأثیر معنادار و چندبعدی بر بهبود عملکرد مالی سازمان‌ها دارد. بر اساس الگوی استخراج‌شده، فناوری‌هایی نظیر هوش مصنوعی، بلاک‌چین، کلان‌داده و تحلیل داده، رایانش ابری و سامانه‌های خودکار، نه تنها به‌طور مستقیم بر شاخص‌های کلیدی عملکرد مالی اثرگذارند، بلکه از طریق ارتقای کیفیت اطلاعات، کیفیت سیستم و کیفیت خدمات، اثرات غیرمستقیم و تقویت‌کننده‌ای نیز ایجاد می‌کنند. این نتیجه با ادبیات موجود هم‌راستا است که سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری را به‌عنوان زیرساخت‌های راهبردی خلق ارزش مالی معرفی می‌کند (Dehghani & Soltani, 2020; Mollah & Zaman, 2020; Srinivasan & Seshadri, 2020).

در تبیین نقش هوش مصنوعی، نتایج پژوهش نشان می‌دهد که این فناوری با افزایش توان تحلیل داده‌های پیچیده، پیش‌بینی جریان‌های مالی و شناسایی الگوهای غیرعادی، نقش مهمی در بهبود تصمیم‌گیری مالی و کاهش ریسک ایفا می‌کند. این یافته با مطالعاتی همسو است که کاربرد هوش مصنوعی را در حسابداری و حسابرسی عامل افزایش دقت، کاهش خطاهای انسانی و تسريع فرایندهای مالی دانسته‌اند (Javadi, 2023; Rahim & Chishti, 2024; Saadati et al., 2025). همچنین، پژوهش حاضر تأیید می‌کند که هوش مصنوعی

زمانی بیشترین اثرگذاری را بر عملکرد مالی دارد که در بستر سیستم‌های اطلاعاتی یکپارچه و با پشتیبانی مدیریتی مناسب به کار گرفته شود؛ موضوعی که در مطالعات اخیر نیز مورد تأکید قرار گرفته است (Lombardi et al., 2025; Marcus et al., 2025).

در خصوص بلاک‌چین، یافته‌ها نشان داد که این فناوری از طریق افزایش شفافیت، تغییرناپذیری داده‌ها و تقویت کنترل‌های داخلی، به کاهش ریسک تقلب و ارتقای اعتماد ذی‌نفعان منجر می‌شود. این نتیجه با پژوهش‌هایی همخوان است که بلاک‌چین را عاملی کلیدی در تحول سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری و بهبود کیفیت اطلاعات مالی معرفی کرده‌اند (Ghosh & Schmid, 2020; Saha & Agarwal, 2020). همچنین، نقش میانجی کنترل‌های داخلی و حسابرسی در رابطه میان بلاک‌چین و کیفیت اطلاعات حسابداری که در الگوی پژوهش حاضر برجسته شد، با نتایج مطالعات اخیر مطابقت دارد (Mahdizadeh et al., 2025; Oraby Salah, 2025). افزون بر این، یافته‌ها با ادبیاتی که به پیامدهای حقوقی و نظارتی بلاک‌چین در حوزه انطباق مالی و مالیاتی پرداخته‌اند نیز همسو است (Nembe et al., 2024; Rijanto, 2024).

نتایج مرتبط با کلان‌داده و تحلیل داده نشان می‌دهد که استفاده از ابزارهای تحلیلی پیشرفته در سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری، با بهبود کیفیت تصمیم‌گیری مالی، مدیریت نقدینگی و شناسایی فرصت‌های کاهش هزینه همراه است. این یافته‌ها مؤید این دیدگاه است که داده‌های بزرگ، در صورت پردازش و تحلیل صحیح، می‌توانند به منبعی راهبردی برای خلق مزیت رقابتی و بهبود عملکرد مالی تبدیل شوند (Marcus et al., 2025; Yousofi, 2020). همچنین، ارتباط معنادار میان سیستم‌های اطلاعاتی یکپارچه، تحلیل بلادرنگ داده‌ها و عملکرد مالی که در این پژوهش مشاهده شد، با نتایج مطالعات پیشین هم‌خوانی دارد (Rasyid et al., 2024; Zhen & Zhen, 2024).

در زمینه رایانش ابری، یافته‌ها نشان داد که این فناوری از طریق کاهش هزینه‌های زیرساختی، افزایش انعطاف‌پذیری و تسهیل دسترسی به اطلاعات مالی، نقش مهمی در بهبود کارایی و عملکرد مالی ایفا می‌کند. این نتیجه با پژوهش‌هایی که اثرات مثبت حسابداری ابری بر عملکرد شرکت‌ها، به‌ویژه در بنگاه‌های مالی و خدماتی، را گزارش کرده‌اند همسو است (Kazemi & Rahmani, 2021; Othman & Mahmood, 2021). با این حال، نتایج پژوهش حاضر نیز هم‌راستا با ادبیات، به چالش‌هایی نظیر امنیت داده، مقاومت کارکنان و نیاز به آموزش مستمر اشاره دارد که می‌تواند اثربخشی رایانش ابری را تحت تأثیر قرار دهد (Rahimi & Bahrami, 2020; Zebua & Widuri, 2023).

یکی از یافته‌های مهم این پژوهش، برجسته شدن نقش کیفیت اطلاعات، کیفیت سیستم و کیفیت خدمات به‌عنوان متغیرهای میانجی است. نتایج نشان داد که حتی پیشرفته‌ترین فناوری‌ها، در صورت فقدان اطلاعات دقیق و به‌موقع، سیستم‌های پایدار و خدمات پشتیبانی مناسب، نمی‌توانند به بهبود پایدار عملکرد مالی منجر شوند. این نتیجه با مطالعاتی همخوان است که کیفیت سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری را پیش شرط اصلی موفقیت سرمایه‌گذاری‌های فناورانه می‌دانند (Yoshikuni et al., 2023; Yusnita et al., 2024). همچنین، نقش آموزش و توانمندسازی منابع انسانی در ارتقای کیفیت خدمات و بهره‌برداری مؤثر از فناوری‌ها، با یافته‌های پژوهش‌های پیشین هم‌راستاست (Rahimi, 2024; Bahrami, 2020; Zamani & Barzouyan Shirvan, 2024).

در سطح کلان‌تر، نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که اثرگذاری فناوری‌های نوین بر عملکرد مالی، ماهیتی سیستمی و تعاملی دارد. به بیان دیگر، بیشترین تأثیر زمانی حاصل می‌شود که این فناوری‌ها به‌صورت هماهنگ، در چارچوبی راهبردی و همسو با اهداف سازمانی به کار گرفته شوند. این یافته با دیدگاه‌هایی که بر هم‌راستایی راهبردی فناوری اطلاعات، حمایت مدیریت و توسعه سیستم‌های یکپارچه تأکید دارند مطابقت دارد (Rasyid et al., 2024; Shaleh, 2024). همچنین، ارتباط میان تحولات فناورانه در حسابداری و الزامات گزارشگری مالی و

استانداردهای بین‌المللی، که در نتایج پژوهش حاضر مشاهده شد، با ادبیات مرتبط همخوانی دارد (Shukhova et al., 2024; Zalsa Bila, 2024; Maulida Kemal & Tarjo, 2024).

در نهایت، یافته‌های این پژوهش با مطالعاتی که بر نقش فناوری‌های نوین در افزایش شفافیت، پاسخ‌گویی و حکمرانی مالی تأکید دارند نیز همسو است (Jalilzadeh Tabrizi & Jalalpour, 2023; Walters, 2024). به‌طور کلی، نتایج نشان می‌دهد که فناوری‌های نوین مبتنی بر سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری نه‌تنها ابزارهای عملیاتی، بلکه اهرم‌های راهبردی برای بهبود عملکرد مالی، کاهش ریسک و ارتقای رقابت‌پذیری سازمان‌ها محسوب می‌شوند.

این پژوهش با وجود دستاوردهای نظری و کاربردی، با محدودیت‌هایی همراه است. نخست، ماهیت کیفی و مبتنی بر فراترکیب پژوهش سبب می‌شود نتایج به شواهد موجود در مطالعات پیشین وابسته باشد و امکان آزمون تجربی مستقیم روابط استخراج‌شده فراهم نباشد. دوم، تمرکز بر مقالات منتشرشده در بازه زمانی مشخص ممکن است برخی پژوهش‌های جدید یا مطالعات در حال انتشار را پوشش نداده باشد. سوم، تفاوت‌های نهادی، فرهنگی و اقتصادی میان کشورها می‌تواند تعمیم‌پذیری نتایج الگو به تمامی بسترهای سازمانی را با احتیاط همراه سازد.

پیشنهاد می‌شود پژوهش‌های آینده با استفاده از روش‌های کمی یا آمیخته، روابط شناسایی‌شده در الگوی حاضر را به‌صورت تجربی آزمون کنند. همچنین، انجام مطالعات تطبیقی میان صنایع یا کشورهای مختلف می‌تواند به درک بهتر نقش زمینه‌ای فناوری‌های نوین در سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری کمک کند. بررسی نقش متغیرهای رفتاری و فرهنگی، مانند پذیرش فناوری توسط حسابداران و مدیران، و نیز تحلیل اثرات بلندمدت این فناوری‌ها بر پایداری مالی سازمان‌ها، از دیگر مسیرهای پژوهشی ارزشمند در آینده محسوب می‌شود.

برای مدیران و سیاست‌گذاران، توصیه می‌شود سرمایه‌گذاری در فناوری‌های نوین حسابداری با رویکردی راهبردی و یکپارچه انجام شود و صرفاً به استقرار ابزارهای فناورانه محدود نگردد. ارتقای کیفیت اطلاعات، توسعه زیرساخت‌های پایدار و تقویت خدمات پشتیبانی باید همزمان مورد توجه قرار گیرد. همچنین، طراحی برنامه‌های آموزشی مستمر برای حسابداران و مدیران مالی، و ایجاد فرهنگ سازمانی پذیرای نوآوری، می‌تواند اثربخشی این فناوری‌ها را در بهبود عملکرد مالی به‌طور چشمگیری افزایش دهد.

تعارض منافع

در انجام مطالعه حاضر، هیچ‌گونه تضاد منافی وجود ندارد.

مشارکت نویسندگان

در نگارش این مقاله تمامی نویسندگان نقش یکسانی ایفا کردند.

موازین اخلاقی

در انجام این پژوهش تمامی موازین و اصول اخلاقی رعایت گردیده است.

شفافیت داده‌ها

داده‌ها و مآخذ پژوهش حاضر در صورت درخواست از نویسنده مسئول و ضمن رعایت اصول کپی رایت ارسال خواهد شد.

References

- Dehghani, M., & Soltani, M. (2020). Examining the impact of accounting technologies on the financial performance of listed companies. *Quarterly Journal of Financial Sciences*, 8(1), 50-62. <https://civilica.com/doc/742713/>
- Ghosh, S., & Schmid, R. (2020). Technological innovations in accounting: A study of blockchain technology's impact. *International Journal of Accounting, Auditing and Performance Evaluation*, 16(4), 402-423. <https://doi.org/10.1504/IJAPE.2020.110389>
- Jalilzadeh Tabrizi, S., & Jalalpour, S. S. (2023). Technology Transfer Based on Global Sustainable Development Policies. *The First National Conference on Emerging Research in Accounting, Finance, Management, and Economics with an Approach to the Development of the Innovation Ecosystem*. <https://civilica.com/doc/1922765>
- Javadi, E. (2023). The Impact of Artificial Intelligence Technology on the Accounting Profession. *International Conference on Management, Accounting, and Economic Development*,
- Kazemi, A., & Rahmani, M. (2021). Challenges and solutions for implementing cloud accounting systems in organizations. *Quarterly Journal of Economic Studies*, 23(1), 77-90. <https://atz-co.ir/>
- Lombardi, D. R., Kim, M., Sipior, J. C., & Vasarhelyi, M. A. (2025). The increased role of advanced technology and automation in audit: A Delphi study. *International Journal of Accounting Information Systems*, 56, Article 100733. <https://doi.org/10.1016/j.accinf.2025.100733>
- Mahdizadeh, N., Mahmoudi, M., & Moradi, Z. (2025). Investigating the Relationship Between Blockchain Technology and the Qualitative Characteristics of Accounting Information with the Mediating Role of Internal Controls, Auditing, and Management Accounting Techniques. *Auditing Knowledge*(98), 113-140.
- Marcus, L., Zhang, Y., & Patel, R. (2025). The impact of intelligent systems, big data, and IoT on management accounting. *Journal of Emerging Technologies in Accounting*, 22(1), 15-32. <https://www.igi-global.com/article/the-impact-of-intelligent-systems-on-management-accounting/324601>
- Masoumi Bilandi, Z., Tabatabaiyan, M. S., & Youssefzadeh, N. (2025). Challenges, Barriers, and Solutions for Integrating Information Technology in Internal Auditing. *Empirical Studies in Financial Accounting*, 22(87), 1-36. <https://doi.org/10.22054/qjma.2024.82520.2625>
- Mollah, M., & Zaman, K. (2020). Impact of IT systems on organizational financial performance. *International Journal of Accounting & Financial Reporting*, 10(4), 234-251. <https://doi.org/10.5296/ijafr.v10i4.16815>
- Nembe, J. K., Atadoga, J. O., Adelakun, B. O., Odeyemi, O., & Oguejiofor, B. B. (2024). Legal implications of blockchain technology for tax compliance and financial regulation. *Finance & Accounting Research Journal*, 6(2), 262-270. <https://doi.org/10.51594/farj.v6i2.824>
- Oraby Salah, A. (2025). The Impact of Blockchain Technology on Accounting and Auditing Functions: Evidence from Saudi Arabia. *Pakistan Journal of Life and Social Sciences*, 23(1), 300-323. <https://doi.org/10.57239/PJLSS-2025-23.1.0026>
- Othman, H., & Mahmood, R. (2021). Evaluating the effects of cloud computing on the performance of financial services firms. *Journal of Financial Services Marketing*, 26(3), 200-214. <https://doi.org/10.1057/s41264-021-00092-1>
- Pratiwi, A. E., & Ermaya, H. N. L. (2024). Implementation of Blockchain Technology on Accounting Information System for Transaction Security and Data Reliability. *JASa (Jurnal Akuntansi, Audit dan Sistem Informasi Akuntansi)*, 8(1), 64-74. <https://doi.org/10.36555/jasa.v8i1.2419>
- Rahim, R., & Chishti, M. A. (2024). Artificial Intelligence Applications in Accounting and Finance. 2024 ASU International Conference in Emerging Technologies for Sustainability and Intelligent Systems (ICETSYS), Manama, Bahrain.
- Rahimi, H., & Bahrami, M. (2020). Analyzing the role of employee training in the successful implementation of modern accounting technologies. *Journal of Accounting Education*, 5(2), 103-115. <https://civilica.com/doc/2025055/>
- Rasyid, A., Ariani, D., Kusumaningati, I. D., Atmadjaja, Y. V. I., & Durya, N. P. M. A. (2024). Analysis of the influence of integrated system development, accounting technological updates and management support on accounting information system performance. *Jurnal Informasi Dan Teknologi*, 235-239. <https://doi.org/10.60083/jidt.v6i1.505>
- Rijanto, A. (2024). Blockchain technology roles to overcome accounting, accountability and assurance barriers in supply chain finance. *Accounting Research Journal*, 1(1). <https://doi.org/10.1108/ARA-03-2023-0090>
- Saadati, E., Ansari, Z., Farahmandnia, A., & Asadi Mehr, K. (2025). A strategy-oriented approach to the application of artificial intelligence technology in accounting: With reference to auditing and management accounting trends. *Strategic Management Accounting Quarterly*, 2(2), 1-20.

- Saha, A., & Agarwal, S. (2020). Blockchain adoption and its influence on accounting information systems. *International Journal of Information Management*, 52, 72-82. <https://doi.org/10.1016/j.ijinfomgt.2020.04.004>
- Shaleh, M. (2024). The Transformative Implications of Technology on Accounting Practices. *Advances in Management & Financial Reporting*, 2(2), 98-109. <https://doi.org/10.60079/amfr.v2i2.278>
- Sheikhi, M., Hejazi, R., & Zanjirdar, M. (2024). Identification and Ranking of Inhibiting Factors in Implementing New Technologies in the Accounting Information System. *Financial Accounting and Auditing Research*, 65(17), 55-82. <https://sanad.iau.ir/Journal/faar/Article/1073193>
- Shukhova, O. A., Yuryeva, O. A., & Ergasheva, S. T. (2024). *Application of IFRS in the Conditions of Digital Technologies*. Emerald Publishing Limited, Leeds. <https://doi.org/10.1108/S1877-63612024000033A003>
- Srinivasan, A., & Seshadri, S. (2020). The effect of information technology on corporate financial performance: Evidence from India. *International Journal of Business and Management*, 15(2), 75-90. <https://doi.org/10.5539/ijbm.v15n2p75>
- Thottoli, M. M. (2024). Leveraging information communication technology (ICT) and artificial intelligence (AI) to enhance auditing practices. *Accounting Research Journal*, 37(2), 134-150. <https://doi.org/10.1108/ARJ-09-2023-0269>
- Walters, E. (2024). Eddison Walters Self-Employment Tax Modernization Reform Entrepreneurship Revitalization Negative Marginal Returns Adjustment Theory: Tax Reform for Forgotten American Workers That Will Increase Tax Revenue in Today's Technological Driven Economy. *European Journal of Accounting Auditing and Finance Research*, 12(10), 88-101. <https://doi.org/10.37745/ejaaf.2013/vol12n1088101>
- Yan, Z., Zhang, W., & Huang, R. (2023). The mechanism of blockchain technology influencing management accounting. Proceedings of the 2022 3rd Asia Service Sciences and Software Engineering Conference,
- Yoshikuni, A. C., Dwivedi, R., Dutra-de-Lima, R. G., Parisi, C., & Oyadomari, J. C. T. (2023). Role of Emerging Technologies in Accounting Information Systems for Achieving Strategic Flexibility through Decision-Making Performance: An Exploratory Study Based on North American and South American Firms. *Global Journal of Flexible Systems Management*, 24(2), 199-218. <https://doi.org/10.1007/s40171-022-00334-9>
- Yousofi, M. (2020). The impact of using big data in accounting systems on improving financial decision-making. *Journal of Accounting Information Technology*, 9(2), 30-44. <https://jurnal.stie-aas.ac.id/index.php/IJEBAR/article/download/1108/710/4064>
- Yusnita, F., Khairunnisa, I., & Azwari, P. C. (2024). Use of Information Technology, Accounting Information Systems, Internal Control on the Quality of Financial Reporting Village-Owned Enterprises Ogan Ilir. *Jurnal Ekonomi Bisnis & Entrepreneurship*, 18(1), 121-136. <https://doi.org/10.55208/jebe.v18i1.506>
- Zalsa Bila Maulida Kemal, C., & Tarjo, T. (2024). The Impact of Internal Control Systems, Regional Financial Accounting Systems, and Information Technology Utilization on the Quality of Financial Reports in Local Government. *Apssai Accounting Review*, 4(2), 143-151. <https://doi.org/10.26418/apssai.v4i2.103>
- Zamani, L., & Barzouyan Shirvan, S. (2024). The application of intelligent education in professional and vocational skills in accounting. Fourth National Conference on Educational Technology: "Intelligent Education; Opportunities, Challenges, and Achievements",
- Zebua, S., & Widuri, R. (2023). Analysis of Factors Affecting Adoption of Cloud Accounting in Indonesia. *Journal of Theoretical and Applied Information Technology*, 101(1), 86-105. <http://www.jatit.org/volumes/Vol101No1/8Vol101No1.pdf>
- Zhang, C., Zhu, W., Dai, J., Wu, Y., & Chen, X. (2023). Ethical impact of artificial intelligence in managerial accounting. *International Journal of Accounting Information Systems*, 49, 100619. <https://doi.org/10.1016/j.accinf.2023.100619>
- Zhen, X., & Zhen, L. (2024). Accounting Information Systems and Strategic Performance: The Interplay of Digital Technology and Edge Computing Devices. *Journal of Grid Computing*, 22(1), 5. <https://doi.org/10.1007/s10723-023-09720-8>
- Ziyā'i Bideh, M. (2023). The Role of Information Technology in Accounting and Auditing Systems of Small and Medium-Sized Industrial Companies. 6th National Conference on the Development of New Sciences and Technologies in Management, Accounting, and Computer, Tehran.